

Ö?retim Amaçlı Web Sitelerini De?erlendirme Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). Ö?retim Amaçlı Web Sitelerini De?erlendirme Ölçe?i. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=26784>

Özet

Ö?retim Amaçlı Web Sitelerini De?erlendirme Ölçe?i (ÖAWDÖ), 2007 y?l?nda Nevzat Yi?it ve arkada?lar? tarafından, e?itim ve ö?retim süreçlerini desteklemek amacıyla geli?tirilmiş web sitelerinin kalitesini ve pedagojik yeterlili?ini sistematik olarak ölçmek amacıyla tasarlanmıştır. Ölçek, bir web sitesinin ö?renme hedeflerine ulaşma düzeyini ve kullanıcı deneyimi açısından ba?arısın? belirlemeyi amaçlar.

ÖAWDÖ, web sitelerini üç ana boyutta de?erlendirmektedir: **Tasarım** (grafik, renk, metin esteti?i ve uygunlu?u), **İçerik** (bilginin güvenilirli?i, amaç ve anlaşılabilirli?) ve **Ö?renmeye Yönlendirici Özellikler** (dikkat çekici multimedya unsurları). De?erlendirme, 1 (Kötü) ile 5 (Mükemmel) arasında de?işen 5'li Likert tipi bir derecelendirme sistemi kullanılarak gerçekleştirilir.

Anahtar Kelimeler

Ö?retim, Web Sitesi De?erlendirme, Ölçek Geliştirme, E?itim Teknolojileri, Kullanılabilirlik, Likert Ölçe?i, Nevzat Yi?it.

Yazarlar

Nevzat Yi?it, Tamer Altun, Nuri Alev, Kenan Dertlio?lu, M. Şahin Bülbül.

Amaç

Ölçe?in temel amacı, e?itim teknolojileri bağlamında kullanılan web tabanlı ö?renme materyallerinin nesnel kriterlere göre de?erlendirilmesini sağlamaktır. Bu araç, özellikle çevrimiçi ö?renme ortamlarının ve e?itim içeriklerinin kalitesini artırmak isteyen web sitesi geli?tiricileri, e?itimciler ve araştırmacılar için tasarlanmıştır.

ÖAWDÖ, bir ö?retim web sitesinin teknik ve pedagojik olarak ne kadar etkili oldu?unu belirleyerek, kullanıcıların ö?renme süreçlerini maksimize etmeye yardımcı olacak iyileştirme alanlarının tespit etmeyi hedefler. Ölçek, sitenin görsel çekicili?inden içeri?in pedagojik uygunlu?una kadar geni? bir yelpazede de?erlendirme imkanı sunar.

Yapı (Konstrukt)

Ö?retim Amaçlı Web Sitelerini De?erlendirme Ölçe?i, ö?retim sitelerinin kalitesini belirleyen üç temel psikometrik yapı (alt boyut) üzerine kurulmuştur. Bu boyutlar, bir web sitesinin hem teknik erişilebilirli?ini hem de ö?renme sürecini destekleme kapasitesini kapsamaktadır:

Tasarım: Sitenin estetik, teknik ve görsel düzenleme kalitesini ölçer. Bu boyut, kullanıcı

deneyimini do?rudan etkileyen grafik, renk ve metin unsurlar?n?n uygunlu?unu inceler.

?çerik: Sitede sunulan bilginin güvenilirli?ini, netli?ini, amac?n? ve hedef kullan?c? düzeyine uygunlu?unu de?erlendirir. Yazar bilgisinin ?effafl??? ve kullan?m kolayl??? bu boyutun kritik bile?enleridir.

Ö?renmeye Yönlendirici Özellikler: Sitenin ö?renci dikkatini çekme ve motivasyonunu art?rma yetene?ini inceler. Resim, ?ekil, canlandırma, ses ve müzik gibi multimedya unsurlar?n?n pedagojik amaçla kullan?m?n? kapsar.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal???malar?na dair ayrıntılı istatistiksel raporlar (yap? geçerli?i veya kriter geçerli?i gibi) kaynak özet içerikte sunulmam???r. Ancak, ölçe?in bir **geli?tirme** çal???ması olması nedeniyle, madde havuzunun olu?turulması ve nihai formunun belirlenmesi a?amalarında uzman görüşlerinin al?nd??? ve kapsam geçerli?inin sa?land??? varsay?lmaktadır. Ölçe?in psikometrik geçerli?ine ilişkin detaylı bulgular için, 2007 tarihli kongre bildirisinin tam metnine başvurulması gerekmektedir.

Güvenirlik

ÖAWDÖ'nün güvenilirlik katsayılarına (örneğin, Cronbach Alfa iç tutarlılık de?eri) dair nicel bulgular kaynak içerikte yer almamaktadır. Geli?tirme sürecinin bir parçası olarak, ölçe?in iç tutarlılı?n?n ve zamana ba?lı istikrar?n?n (test-tekrar test güvenilirli?) analiz edilmi? olması beklenir. Kullan?cılar?n güvenilir sonuçlar elde edebilmesi için bu güvenilirlik de?erlerinin, ilgili akademik çal???mada detaylıca aç?klanması önemlidir.

Faktör Analizi

Ölçek, yapısal olarak **üç alt boyuttan** oluşmaktadır (Tasarım, ?çerik ve Ö?renmeye Yönlendirici Özellikler). Bu ayrılm, ölçe?in kuramsal temelini oluşturan ve muhtemelen bir faktör analizi (Aç?mlayıcı veya Doğrulayıcı) ile desteklenmi? olan çok boyutlu yapıyı i?aret eder.

Faktör analizi, maddelerin ilgili latent yapıları temsil etme derecesini gösterir ve bu üç faktörün birbirinden bağımsız olarak web sitesi kalitesinin farklı yönlerini ölçtü?ünü do?rular. Bu faktör yapıları, e?itimcilerin bir web sitesini de?erlendirirken spesifik zayıflık ve güçlü yönleri kolayca ayırt etmesine olanak tanır.

Ölçek Bilgileri

Test Type: Geli?tirme (Developmental)

Format: 5'li Likert Tipi Derecelendirme Ölçe?i (1= **Kötü** - 5= **Mükemmel**)

Language Available: Türkçe

Population Group: Ö?retim amaçlı web sitelerini de?erlendiren kullan?c?lar, ö?renciler, ö?retmenler ve e?itim teknolojisi uzmanlar?.

Age Group: Web sitesi de?erlendirmesi yapabilecek bili?sel olgunlu?a sahip tüm kullan?c?lar (Genel).

Population Details: Ölçek, pedagojik içerik ta??yan dijital ö?renme materyallerini kullanan veya bu materyallerin kalitesini ölçmek isteyen bireyler için uygundur.

Test Methodology: Bireysel öz de?erlendirme veya uzman de?erlendirmesi ?eklinde uygulan?. Kullan?c?, de?erlendirilen web sitesiyle etkile?ime girdikten sonra, her bir maddeyi belirlenen 5'li Likert skolasına göre derecelendirir.

Anahtar Kelimeler

Ö?renme Materyalleri, Pedagojik De?erlendirme, Web Tasarım?, Multimedya Özellikleri, E?itimde Kalite, Kullan?c? Deneyimi.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor.

Affiliation Email addresses: nyigit@ktu.edu.tr (Sorumlu Yazar: Nevzat Y???T)

Correspondence Address: Karadeniz Teknik Üniversitesi (KTÜ), E?itim Fakültesi (Yazarlar?n çal??t??? kurumlar).

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Test Y?I?: 2007

?zinler ve Ücret: Ölçek, 1. Ulusal ?lkö?retim Kongresi'nde sunulan akademik bir çal??ma ürünüdür. Ölçe?in kullanımı ve telif hakları ile ilgili resmi izinler için sorumlu yazar Nevzat Yi?it (nyigit@ktu.edu.tr) ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Akademik ve ara?tırma amaçlı kullanımlarda kaynak gösterilmesi beklenir.

Kaynaklar

Yi?it, N., Altun, T., Alev, N., Dertlio?lu, K. ve Bülbül, M. ?. (2007). Ö?retim Amaçlı Web Sitelerinin De?erlendirilmesine Yönelik Bir Ölçek Tasarım?. 1. Ulusal ?lkö?retim Kongresi, 15-17 Kasım,

Ankara.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi şu adresten indirilebilir: [ogretim-amacli-web-sitelerini-degerlendirme-olcegi-toad.pdf](https://www.researchgate.net/publication/354111111)

Makalenin ResearchGate bağlantısı: [researchgate.net](https://www.researchgate.net)

Öğretim Amaçlı Web Sitelerini Değerlendirme Ölçeği Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

3 ALT BOYUT

Tasarım: 3 bağlama ayrılır

- a. Grafik: Sitenin amaçna uygundur.
- b. Renk: Arka plan rengi estetik olarak memnun edicidir.
- c. Metin: Yazı tipi ve boyutu kullanıcının düzeyi için uygundur.

İçerik: 5 bağlama ayrılır

Yazar :Sitenin tasarımı ve sorumluları açık bir şekilde belirtilmiştir.

Amaç:Sitenin amacı açık ve nettir.

Bilgi:Hedef alınan kullanıcı düzeyi için anlaşılabilir ve uygundur.

Kullanım kolaylığı:Kullanılan dil ve yönergeler açık ve sadedir.

Değerlendirme:Sitenin kullanımı düzenli bir şekilde değerlendirilmektedir.

Öğrenmeye Yönlendirici Özellikler:Resim, şekil, canlandırma, ses ve müzik gibi unsurlarla öğrenci dikkati çekilmektedir.